

REGULAMIN CZYNNOŚCI ZWIĄZKU POSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW W ZAKRESIE ZBIOROWEGO ZARZĄDZANIA I OCHRONY PRAW AUTORSKICH

I. Postanowienia ogólne.

§1.

Niniejszy regulamin określa zakres, zasady i tryb realizowania przez ZPAP czynności w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich, dokonywanych na zasadzie realizacji celów statutowych ZPAP.

§2.

Czynności w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich prowadzone są przez ZPAP na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006 roku Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami),
- 2) decyzji Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 r. (nr DPA.041/Z/5/95), ze zmianami z dnia 14 kwietnia 1995 r., 8 lipca 1996 r. i 11 marca 2003 r. (nrDP.WPA.024/482/02mp),
- 3) statutu ZPAP,
- 4) niniejszego regulaminu.

§3.

1. Czynności w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich prowadzone są przez ZPAP na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą na podstawie umów zawartych z właścicielami i użytkownikami tych praw oraz organizacjami zarządzania prawami autorskimi.
2. Czynności w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich ZPAP podejmuje w swoim imieniu i na swoją rzecz lub na rzecz właścicieli praw.
3. Działalność ZPAP w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich finansowana jest z wpływów uzyskanych z tytułu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi
4. Działalność ZPAP w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich rozliczana jest w sposób pozwalający na jej wyodrębnienie z pozostałej działalności ZPAP.

II. Zakres czynności ZPAP w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw autorskich.

§4.

Do czynności ZPAP w zakresie realizacji zbiorowego zarządu należy:

- 1) zawieranie z twórcami, spadkobiercami twórców i innymi podmiotami uprawnionymi umów o powierzenie zarządzania ich prawami autorskimi (utwory chronione przez ZPAP),
- 2) zawieranie umów licencyjnych z użytkownikami utworów chronionych przez ZPAP
- 3) zawieranie z użytkownikami utworów umów o wynagrodzenie autorskie na zasadzie prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia (*negotiorum gestio*),
- 4) zawieranie umów (porozumień) o wynagrodzenia na rzecz twórców utworów plastycznych z tytułu kopiowania na własny użytek osobisty (tj. o opłaty od producentów i importerów urządzeń powielających i związanych z nimi czystych nośników oraz od posiadaczy urządzeń reprograficznych) - z organizacjami zbiorowego zarządu, dokonującymi ich inkasa i podziału,
- 5) zawieranie umów z podmiotami zobowiązanymi (w tym placówkami handlu dziełami sztuki) o wynagrodzenia z tytułu *droit de suite*,
- 6) zawieranie umów o wzajemnej lub jednostronnej reprezentacji z zagranicznymi organizacjami zarządzania prawami autorskimi,

- 7) podejmowanie postępowania interwencyjnego w przypadkach korzystania z utworu chronionego przez ZPAP bez zezwolenia lub naruszenia warunków udzielonej licencji,
- 8) inkasowanie na rzecz twórców i innych uprawnionych wynagrodzeń autorskich z tytułu udzielonych licencji i umów zawartych na zasadzie *negotiorum gestio*,
- 9) inkasowanie na rzecz twórców bądź ich spadkobierców wynagrodzeń z tytułu *droit de suite*,
- 10) inkasowanie przychodów osiągniętych w postępowaniu sądowym, w tym z tytułu ugód sądowych, jak również przychodów z ugód pozasądowych - nie polegających na zawarciu umowy licencyjnej,
- 11) dokonywanie podziału i wypłat wynagrodzeń twórcom i innym podmiotom uprawnionym,
- 12) służenie twórcom i innym uprawnionym oraz użytkownikom wszelką informacją o prowadzonej przez ZPAP działalności w zakresie zbiorowego zarządzania.

§5.

Do czynności podejmowanych przez ZPAP fakultatywnie należą:

- 1) podejmowanie inicjatyw legislacyjnych zmierzających do umacniania ochrony praw autorskich i zbiorowego zarządu,
- 2) uczestniczenie na forum krajowym i międzynarodowym w działaniach na rzecz rozwoju i umacniania ochrony praw autorskich i zbiorowego zarządu,
- 3) nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z organizacjami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi w zakresie ochrony i zarządzania prawami autorskimi,
- 4) służenie pomocą użytkownikowi w nawiązaniu kontaktu z twórcą lub jego spadkobiercami w celu udostępnienia utworów do wykorzystania,
- 5) podejmowanie działań służących rozwijaniu świadomości autorskoprawnej wśród twórców dzieł plastycznych oraz propagujących instytucję zbiorowego zarządu,
- 6) prowadzenie prewencyjnego rejestru utworów chronionych i dokonywanie wpisów do tego rejestru na wniosek twórcy,
- 7) kierowanie na drogę sądową spraw o ważnym znaczeniu dla szerokiego środowiska autorskiego oraz istotnych dla kształtowania orzecznictwa sądowego, z zastrzeżeniem postanowień § 10,

§6.

1. W umowie o powierzenie zarządzania i ochrony praw autorskich (umowie powierniczej), o której mowa w § 4, pkt. 1, twórca, spadkobierca twórcy lub inny uprawniony z tytułu praw autorskich powierza ZPAP prawo do wykonywania wszelkich czynności związanych z zarządzaniem i ochroną przysługujących mu praw autorskich, w granicach uprawnień ZPAP, określonych obowiązującymi przepisami prawa i zezwoleniem ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz na zasadach ustanowionych przepisami ZPAP.
2. Umowa powiernicza zawierana jest na czas nieoznaczony i może zostać wypowiedziana przez każdą ze stron, przy czym ZPAP może wypowiedzieć umowę tylko z ważnych powodów.
3. Twórca (uprawniony) może wynegocjować odstępstwa od standardowej treści umowy powierniczej, o ile nie naruszają one zasady jednakowego traktowania praw wszystkich twórców (uprawnionych). W szczególności mogą one dotyczyć ograniczenia repertuaru utworów, pól eksploatacji lub krajów, w odniesieniu do których sprawowany będzie zarząd.

§7.

1. Zezwolenie na korzystanie z utworu udzielane jest na zasadzie licencji niewyłącznej i następuje poprzez zawarcie przez ZPAP umowy licencyjnej z użytkownikiem, o której mowa w § 4, pkt. 2.
2. Licencja udzielana jest w granicach uprawnień powierzonych przez twórcę w umowie ze ZPAP i w odniesieniu do pól eksploatacji określonych w zezwoleniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
3. Wynagrodzenie autorskie za udzielenie licencji ustalane jest na podstawie obowiązującego ZPAP cennika wynagrodzeń autorskich za korzystanie z utworów plastycznych.

4. Uprawnienia wynikające z licencji nie mogą być przeniesione przez użytkownika na inne podmioty.
5. Licencja może być udzielona jako licencja indywidualna lub jako licencja ramowa (generalna).
6. Licencja indywidualna jest udzielana na podstawie pisemnego zgłoszenia (deklaracji wykorzystania utworu), dokonanego przez użytkownika przed faktycznym wykorzystaniem utworu. Zgłoszenie winno zawierać określenie (identyfikację) utworu i jego twórcy oraz dane dotyczące pól eksploatacji i zakresu wykorzystania utworu, istotne do ustalenia należnego wynagrodzenia autorskiego.
7. Licencja indywidualna upoważnia do ściśle określonego w umowie wykorzystania utworu, na określonym polu (polach) eksploatacji oraz w oznaczonym zakresie rzeczowym (w tym ilościowym), czasowym i terytorialnym. Licencja indywidualna jest udzielana na czas do 5 lat.
8. Licencja ramowa (generalna) może być udzielona użytkownikowi, którego działalność wiąże się z systematycznym, ciągłym korzystaniem z utworów plastycznych, przy czym użytkownik jest obowiązany do przedkładania wykazów wykorzystanych utworów, zawierających dokładne określenie dzieła, jego twórcy oraz danych dotyczących zakresu wykorzystania, istotnych dla dokonania repartycji wynagrodzeń.
9. Licencja ramowa (generalna) upoważnia użytkownika do nie limitowanego ilościowo, korzystania z utworów na polu (polach) eksploatacji i w zakresie określonym ramowo w umowie. Licencja ramowa jest udzielana na czas oznaczony w umowie.
10. Licencja nie wykorzystana w okresie, na jaki została udzielona i nie przedłużona przed upływem tego okresu ulega wygaśnięciu, przy czym wniesione opłaty nie podlegają zwrotowi.
11. W przypadkach, gdy zamierzone korzystanie z utworu może naruszać sferę autorskich praw osobistych, ZPAP dokonuje niezwłocznie konsultacji z autorem (uprawnionym) oraz zawiadamia użytkownika o jego decyzji. Niniejszy tryb może mieć zastosowanie w szczególności przy wykorzystaniu fragmentu utworu (kadrowanie), wprowadzaniu nadruków, dodawaniu napisów, reprodukcji w formie trójwymiarowej lub na nietypowych podłożach oraz wykorzystaniu w celach reklamowych, gdy chronione dzieło prezentowane jest w bezpośrednim związku z produktem handlowym, firmą, imprezą komercyjną, kampanią wyborczą itp.
12. Udzielenie licencji może być uzależnione od dostarczenia przez użytkownika nieodpłatnie jednego egzemplarza publikacji lub wyrobu, albo jego fragmentu, bądź kopii projektu końcowego (realizacyjnego), w którym wykorzystuje się chroniony utwór, w celach dowodowych lub poglądowych, a także, gdy jest to niezbędne do ustalenia wysokości wynagrodzenia lub uzyskania zgody autora.
13. Jeżeli licencja dotyczy sporządzenia egzemplarzy przeznaczonych do rozpowszechniania, w umowie licencyjnej określa się liczbę egzemplarzy autorskich, należnych twórcy.

§ 8.

Postanowienia § 7 stosuje się odpowiednio do umów o wynagrodzenie autorskie, zawieranych przez ZPAP z użytkownikiem na zasadzie *negotiorum gestio*, o których mowa w § 4, pkt. 3.

§ 9.

1. W przypadku podjęcia postępowania interwencyjnego, o którym mowa w § 4, pkt. 7, ZPAP wzywa użytkownika do:
  - 1) złożenie wyjaśnienia na piśmie, celem ustalenia czy i w jakim zakresie doszło do naruszenia praw,
  - 2) zawarcie umowy licencyjnej ze ZPAP.
2. Wynagrodzenie za udzielenie licencji w trybie interwencyjnym podwyższa się o 100 % i nie mają zastosowania przewidziane w cenniku zniżki.
3. Po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego użytkownikowi na dopełnienie obowiązku uzyskania licencji lub jej rozszerzenia, ZPAP może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich na drodze sądowej.

§10.

Decyzje o skierowaniu sprawy na drogę sądową podejmowane są w drodze uchwały Zarządu Głównego ZPAP.

§11.

1. Szczegółowe zasady i tryb dokonywania repartycji oraz wypłat wynagrodzeń autorskich określa Regulamin Repartycji uchwalony przez Zarząd Główny ZPAP.
2. ZPAP ma prawo do pobierania prowizji przy dokonywaniu na rzecz uprawnionych wypłat wynagrodzeń autorskich i wynagrodzeń z tytułu *droit de suite*.

§12.

Na życzenie autora, użytkownika lub innej osoby bądź instytucji ZPAP może udzielać porad prawnych lub sporządzać opinie prawne z zakresu prawa autorskiego na zasadach określonych uchwałą Zarządu Głównego ZPAP.

III. Realizacja czynności zbiorowego zarządzania prawami autorskimi

§13.

1. Czynności zbiorowego zarządzania prawami autorskimi prowadzone są przez Biuro Zarządu Głównego ZPAP, a realizowane przez pracowników Biura Zarządu Głównego ZPAP.
2. Zarząd Główny ZPAP może powołać Pełnomocnika Zarządu ds. czynności zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
3. W zakresie określonym przez Zarząd Główny ZPAP Pełnomocnikowi podlegają wyznaczeni pracownicy Biura Zarządu Głównego realizujący czynności dotyczące zbiorowego zarządu i ochrony praw autorskich, oraz czynności kancelaryjne i techniczno-organizacyjne ustalone przez Pełnomocnika i niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania. Czynności te, uchwałą Zarządu Głównego ZPAP mogą zostać powierzone podmiotom zewnętrznym, o ile usprawni to wykonywanie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
4. Pełnomocnik w porozumieniu z Zarządem Głównym ZPAP ustala indywidualne zakresy obowiązków dla poszczególnych pracowników Biura Zarządu Głównego, dotyczące wykonywania czynności zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
5. W szczególności do zadań Pełnomocnika należy:
  - 1) programowanie działalności ZPAP w zakresie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi,
  - 2) reprezentowanie ZPAP w sprawach związanych z ochroną i zarządzaniem prawami autorskimi, w tym w zakresie zawierania umów z twórcami, użytkownikami i organizacjami,
  - 3) utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z innymi organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w kraju i za granicą.

§14.

1. Wykonując zadanie zbierania i ewidencjonowania wszelkich niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania ZPAP, jako organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, informacji o twórcach i ich dziełach oraz o wszelkim wykorzystaniu i obrocie tymi dziełami, Zarząd Główny ZPAP w szczególności obowiązany jest do:
  - 1) prowadzenia dokumentacji umów powierniczych,
  - 2) prowadzenia dokumentacji wykonawczej zbiorowego zarządu, w tym dokumentacji umów licencyjnych i innych umów o wynagrodzenia autorskie zawartych z użytkownikami lub organizacjami zbiorowego zarządu oraz umów z płatnikami *droit de suite*,
  - 3) prowadzenia ewidencji umów wymienionych w pkt. 1 i 2,
  - 4) prowadzenia ewidencji autorów chronionych przez ZPAP,
  - 5) prowadzenia ewidencji placówek handlu dziełami sztuki,
  - 6) prowadzenia rejestru rzeczoznawców ZPAP,

- 7) prowadzenia prewencyjnego rejestru utworów chronionych,
  - 8) tworzenia i prowadzenia stosownie do potrzeb innych niż wymienione w pkt 3) - 7) ewidencji, rejestrów i banków danych oraz gromadzenie wszelkich materiałów pomocnych przy realizacji zbiorowego zarządu,
  - 9) podejmowania niezbędnych działań związanych z realizacją zbiorowego zarządu, dotyczących w szczególności:
    - a) zawierania umów,
    - b) ustalania należnego wynagrodzenia autorskiego,
    - c) ustalania podmiotów uprawnionych,
    - d) monitoringu aktów eksploatacji umów,
    - e) występowania do autorów, użytkowników, organizacji zbiorowego zarządzania oraz innych instytucji i osób,
  - 10) sporządzanie opracowań dla celów sprawozdawczych, kontrolnych i informacyjnych,
  - 11) podejmowanie zadań i uczestniczenie w przedsięwzięciach służących umacnianiu ochrony praw autorskich i zbiorowego zarządu w myśl postanowień § 5, pkt. 1-3, oraz kształtowaniu wizerunku ZPAP jako organizacji zbiorowego zarządzania,
  - 12) prowadzenie działań propagujących instytucję zbiorowego zarządu wśród twórców i użytkowników oraz udzielanie im wszelkiej informacji o działalności ZPAP jako organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
2. Dokumentacja ZPAP związana z wykonywaniem zbiorowego zarządzania prawami autorskimi przechowywana jest w siedzibie Biura Zarządu Głównego ZPAP.

§ 15.

Wykonując zadania związane z ochroną praw twórców i przeciwdziałania naruszeniom tych praw ZPAP za pomocą zatrudnionych lub współpracujących specjalistów z dziedziny prawa autorskiego zobowiązany jest do:

- 1) opracowywania treści umowy powierniczej,
- 2) opracowywania treści umów zawieranych przez ZPAP z użytkownikami,
- 3) opracowywania, negocjowania i opiniowania umów (porozumień) zawieranych przez ZPAP z innymi organizacjami zbiorowego zarządu oraz podmiotami zobowiązanymi z tytułu *droit de suite*,
- 4) prowadzenia czynności interwencyjnych w przypadkach zagrożenia lub naruszenia praw autorskich twórców, których prawami zarządza ZPAP (§ 9),
- 5) kontrolowania aktów eksploatacji utworów w związku z wykonaniem umów lub prowadzonymi przez ZPAP czynnościami dochodzeniowymi i interwencyjnymi,
- 6) opiniowania wniosków o skierowanie sprawy na drogę sądową (§ 10),
- 7) przygotowywania dokumentacji dowodowej i innych niezbędnych materiałów w przypadku występowania ZPAP przed sądem w sprawach dotyczących ochrony i zarządzania prawami autorskimi oraz reprezentowanie ZPAP w tym zakresie,
- 8) podejmowania inicjatyw służących rozwijaniu świadomości autorskoprawnej wśród twórców dzieł plastycznych,
- 9) udzielania porad i opinii prawnych z zakresu prawa autorskiego twórcom, a także innym podmiotom, jeżeli leży to w interesie ZPAP, na zasadach określonych przez Zarząd Główny.

§ 16.

Wykonując zadanie inkasa i repartycji ZPAP w szczególności dokonuje rozliczania podmiotów zobowiązanych z tytułu wykorzystania autorskich praw majątkowych i obrotu dziełami, przekazuje twórcom należne im wynagrodzenia autorskie, w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie ewidencji księgowej, w tym ewidencji związanej z inkasem i repartycją wynagrodzeń autorskich.
- 2) sporządzanie wyciągów finansowych i innych zestawień finansowych dotyczących zbiorowego zarządu dla celów sprawozdawczych, kontrolnych i informacyjnych,
- 3) sporządzanie bilansu rocznego w zakresie zbiorowego zarządu,

- 4) sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych w zakresie zbiorowego zarządu,
- 5) prowadzenie obsługi bankowej, sporządzanie przelewów i raportów bankowych,
- 6) sporządzanie dokumentów podatkowych w związku z wypłatami wynagrodzeń autorskich twórcom,
- 7) coroczna waloryzacja stawek cennika wynagrodzeń autorskich,
- 8) sporządzanie na życzenie twórcy informacji o wykorzystaniu jego utworów i uzyskanych wynagrodzeniach.

§ 17.

Zmiany niniejszego regulaminu następują w trybie uchwały Zarządu Głównego ZPAP.

Niniejszy Regulamin przyjęty został uchwałą nr [...] Zarządu Głównego ZPAP z dnia [...] r.